

Læreplan i teater og bevegelse

Fastsatt som forskrift av Utdanningsdirektoratet 20. april 2021 etter delegasjon i brev av 13. september 2013 fra Kunnskapsdepartementet med hjemmel i lov 17. juli 1998 nr. 61 om grunnskolen og den vidaregåande opplæringa (opplæringslova) § 3-4 første ledd.

Gjelder fra 01.08.2021

Om faget

Fagenes relevans og sentrale verdier

Teater og bevegelse handler om sammenhenger mellom kropp, helse og skapende evne i teaterfaglig arbeid. Faget skal bidra til at elevene utvikler holdninger til og ferdigheter i romlig og scenisk tilstedeværelse, og at de får trene seg i og bli bevisste på sitt helhetlige fysiske teaterarbeid. Gjennom aktiviteter i faget får elevene mulighet til å utvikle en helhetlig forståelse av kroppens kapasitet i arbeid med tradisjoner og teaterfaglige innganger. Faget bidrar også til at elevene utvikler fysiske og mentale verktøy som ruster dem til videre studier og til aktiv deltakelse i samfunns- og arbeidsliv.

Alle fag skal bidra til å realisere verdigrunnet for opplæringen. Teater og bevegelse skal bidra til å utvikle elevenes skaperglede gjennom samhandling og demokratiske prosesser. Faget skal også gi elevene mulighet til å erfare og skape fysiske uttrykk og å forstå sammenhenger mellom fysisk og mental helse i teaterarbeid. Faget skal bidra til å utvikle elevenes evne til å uttrykke seg på ulike måter, utvikle sin egen kunstneriske identitet og stille nye spørsmål gjennom skapende kunstnerisk virksomhet.

Kjerneelementer

Skuespilleren

Kjerneelementet skuespilleren handler om å erfare og forstå ulike måter å uttrykke seg på med kroppen som instrument. Det omfatter å erfare og reflektere over sammenhenger mellom trening, restitusjon og mentale strategier i kreativt arbeid med teater. Kjerneelementet handler også om å utvikle verktøy og ferdigheter til å oppleve, analysere, utforske og utvikle bevegelsesuttrykk i individuelt og kollektivt skapende arbeid.

Basistrening for skuespillere

Kjerneelementet basistrening for skuespillere handler om å utvikle styrke, fleksibilitet og utholdenhet gjennom fysisk aktivitet og om å gi elevene verktøy som fremmer god arbeidsfysiologi. Det innebærer praktiske erfaringer med varierte bevegelsesaktiviteter, og å se sammenhenger mellom treningsmengde, kroppens muligheter og individuell trening.

Fysiske uttrykksformer

Kjerneelementet fysiske uttrykksformer handler om å utforske kroppens potensial og muligheter for fysiske og sceniske uttrykk. Det handler også om å improvisere og om romlig og kroppslig bevissthet. Videre omfatter det å

videreutvikle ekspressivitet, presisjon, musikalitet og bevegelsesfrihet, og å ta selvstendige valg i kreative prosesser med utgangspunkt i skuespilleren som scenisk virkemiddel. Kjerneelementet omfatter også reflekterende og analyserende tilnærminger til skapende prosesser.

Tverrfaglige temaer

Folkehelse og livsmestring

I teater og bevegelse handler det tverrfaglige temaet folkehelse og livsmestring om å forstå sammenhenger mellom trening og god helse, både fysisk og psykisk. Det innebærer å forstå hvordan helse og livsstil kan være avgjørende i skapende og utøvende arbeid, og om å ta gode livsvalg som har betydning for mestring og opplevelse av mening i eget liv.

Demokrati og medborgerskap

I teater og bevegelse handler det tverrfaglige temaet demokrati og medborgerskap om kommunikative verktøy, og om erfaring med å delta i kollektive og demokratiske prosesser. Videre handler om innsikt i at demokrati har ulike former og uttrykk. Det innebærer også å utvikle evne til å uttrykke egne meninger gjennom teatralt formspråk og fysiske uttrykk, til å tenke kritisk og å respektere ulikhet.

Grunnleggende ferdigheter

Muntlige ferdigheter

Muntlige ferdigheter i teater og bevegelse innebærer å drøfte, diskutere og dele egen forståelse, tolkninger og observasjoner. Det innebærer å være med i samtaler, lytte til andres meninger og ideer, og å kommunisere sine egne. Videre innebærer det å drøfte skapende arbeidsmetoder, strategier og løsninger med andre.

Å kunne skrive

Å kunne skrive i teater og bevegelse innebærer å drøfte, reflektere og analysere egne og andres bevegelsespraksiser. Det innebærer også å bruke fagspråk, skrift og symboler som verktøy for og dokumentasjon av egne arbeidsprosesser.

Å kunne lese

Å kunne lese i teater og bevegelse innebærer å se, tolke og analysere varierte bevegelser, kroppslige uttrykksformer og ulike tekster. Det innebærer også å forstå fagspråk.

Kompetansemål og vurdering

Kompetansemål og vurdering teater og bevegelse 1

Mål for opplæringen er at eleven skal kunne

- gjennomføre og dokumentere egentrening som utvikler fleksibilitet, styrke og fysisk utholdenhet
- utforske mentale teknikker for psykisk utholdenhet og prestasjonsforberedelse
- prøve ut og reflektere over oppvarmings-, avspennings-, styrke- og konsentrasjonsøvelser, alene og sammen med andre
- utforske egne fysiske muligheter, utfordre kroppens potensial og utvikle personlig mot i arbeid med teatrale formspråk
- bruke impuls, aksjon, reaksjon og koordinasjon i skuespiller- og forestillingsarbeid
- drøfte og reflektere over sammenhenger mellom det å være utøvende kunstner og det å ha god fysisk og psykisk helse

Underveisvurdering

Underveisvurderingen skal bidra til å fremme læring og til å utvikle kompetanse i teater og bevegelse 1. Elevene viser og utvikler kompetanse i faget når de utvikler et mangfoldig bevegelsesvokabular gjennom arbeidet med styrke, utholdenhet og fleksibilitet, og ved å bruke kroppens potensial i teatrale formspråk. Elevene viser og utvikler også kompetanse i faget når de setter ord på og reflekterer over sin egen utvikling og samhandling med andre.

Læreren skal legge til rette for elevmedvirkning og stimulere til lærelyst ved at elevene får erfare og trene seg i varierte bevegelsesaktiviteter og fysiske, teatrale uttrykk. Læreren skal være i dialog med elevene om utviklingen deres i å prøve ut og reflektere over sammenhengen mellom fysisk aktivitet og skuespillerrollen, og elevene skal få mulighet til å prøve seg fram. Læreren skal gi veiledning om videre læring og tilpasse opplæringen slik at elevene kan bruke veiledningen for å utvikle evnen til å skape, utøve og uttrykke seg som utøvende skuespiller, og til å øve opp fysisk og mental kapasitet for teaterarbeid.

Standpunktvurdering

Standpunkt karakteren skal være uttrykk for den samlede kompetansen eleven har ved avslutningen av opplæringen etter teater og bevegelse 1. Læreren skal

planlegge og legge til rette for at eleven får vist kompetansen sin på varierte måter som inkluderer forståelse, refleksjon og kritisk tenkning, i ulike sammenhenger. Læreren skal sette karakter i teater og bevegelse basert på kompetansen eleven har vist ved å reflektere over sammenhenger mellom å det ha god helse og å være utøvende skuespiller, ved å utforske et mangfold av teatrale formspråk, og ved å utforske og trene kroppens potensial både i skapende og utøvende aktiviteter.

Kompetansemål og vurdering teater og bevegelse 2

Kompetansemål etter teater og bevegelse 2

Mål for opplæringen er at eleven skal kunne

- planlegge, gjennomføre og dokumentere egen trening med varierte bevegelsesaktiviteter for å styrke egne fysiske forutsetninger for kreativt arbeid, alene og i ensemblet
- prøve ut og tilpasse mentale teknikker for psykisk utholdenhet og som forberedelse til framføringssituasjoner, og reflektere over egen opplevelse av mestring
- skape og realisere teatrale formspråk og bevegelse i abstrakt, konkret og fortellende form
- gi bevegelse et uttrykk og mening i utøvende arbeid og vise bevisst scenisk tilstedeværelse
- prøve ut og utfordre eget fysiske potensial og personlige mot i teaterarbeid, og reflektere over eget arbeid i kollektive skapende prosesser
- utforske og drøfte sammenhenger mellom kropp, helse og skapende evner i det utøvende teaterarbeidet

Underveisvurdering

Underveisvurderingen skal bidra til å fremme læring og til å utvikle kompetanse i teater og bevegelse 2. Elevene viser og utvikler kompetanse i faget når de utvikler og selvstendig bruker et mangfoldig bevegelsesvokabular gjennom arbeidet med styrke, utholdenhet og fleksibilitet, og når de videreutvikler kroppens potensial i scenisk formidling. Elevene viser og utvikler også kompetanse i faget når de setter ord på og reflekterer over sin egen utvikling og samhandling med andre.

Læreren skal legge til rette for elevmedvirkning og stimulere til lærelyst ved at elevene får øve opp fysisk og mental kapasitet på varierte måter, og ved at de får trene seg i forberedelse til ulike framføringssituasjoner. Læreren skal være i dialog med elevene om utviklingen deres i å prøve ut og reflektere over sammenhengen mellom fysisk og mental trening og skuespillerrollen, og elevene skal få mulighet til å prøve seg fram. Læreren skal gi veiledning om videre læring og tilpasse opplæringen slik at elevene kan bruke veiledningen

for å utvikle evnen til å skape, utøve og uttrykke seg som utøvende skuespiller og å utvikle egen scenisk tilstedeværelse.

Standpunktvurdering

Standpunkt karakteren skal være uttrykk for den samlede kompetansen eleven har ved avslutningen av opplæringen etter teater og bevegelse 2. Læreren skal planlegge og legge til rette for at eleven får vist kompetansen sin på varierte måter som inkluderer forståelse, refleksjon og kritisk tenkning, i ulike sammenhenger. Læreren skal sette karakter i teater og bevegelse basert på kompetansen eleven har vist ved å vise forståelse av sammenhenger mellom å ha god helse og å være utøvende skuespiller, og ved å utforske og reflektere over kroppens potensial og muligheter for fysiske og selvstendige sceniske uttrykk.

Vurderingsordning

Standpunktvurdering

Teater og bevegelse 1: Eleven skal ha én standpunkt karakter.
Teater og bevegelse 2: Eleven skal ha én standpunkt karakter.

Eksamen for elever

Teater og bevegelse 1: Eleven skal ikke opp til eksamen.
Teater og bevegelse 2: Eleven skal ikke opp til eksamen.

Eksamen for privatister

Teater og bevegelse 1: Privatisten skal opp til en skriftlig eksamen. Eksamen blir utarbeidet og sensurert lokalt. Fylkeskommunen avgjør om privatister skal få forberedelsesdel ved lokalt gitt eksamen.

Teater og bevegelse 2: Privatisten skal opp til en skriftlig eksamen. Eksamen blir utarbeidet og sensurert lokalt. Fylkeskommunen avgjør om privatister skal få forberedelsesdel ved lokalt gitt eksamen.

Privatister i teater og bevegelse 2 får godskrevet programfaget teater og bevegelse 1.